

Załącznik do Uchwały Nr III/17/2018
z dnia 20 grudnia 2018

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE CZARNY BÓR
NA LATA 2019 – 2021**

Czarny Bór, 2018

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art.176 pkt. 1 w/cyt. Ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich programów wspierania rodziny. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych, kompleksowych rozwiązań opisanych w niniejszym programie.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę.

Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Podstawy prawne:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887),
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),

- d) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).

I. Diagnoza

W 2017 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Borze objął szeroko rozumianym wsparciem 137 rodzin, w tym 119 rodziny z dziećmi. Pośród nich było 29 rodzin wielodzietnych i 29 rodzin niepełnych.

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo oraz niepełnosprawność. W rodzinach będących beneficjentami pomocy społecznej w Gminie Czarny Bór jego przyczyną było najczęściej bezrobocie. Wskazać należy, że te przesłanki: bezrobocie, ubóstwo oraz niepełnosprawność stanowi główny powód przyznawania świadczeń z pomocy społecznej rodzinom z terenu Gminy.

Powody przyznania pomocy w 2017r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
Ubóstwo	75
Bezdomność	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14
Bezrobocie	37
Niepełnosprawność	32
Długotrwała lub ciężka choroba	27
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	5

*w przeciągu roku kalendarzowego 1 rodzina mogła korzystać z pomocy z więcej niż jednej przyczyny.

Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek, ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wychowaniem

przedszkolnym w Gminie Czarny Bór zajmuje się Przedszkole „Melafirek”, do którego uczęszcza obecnie: 139 dzieci z terenu całej Gminy.

II. Cel główny programu

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

III. Cele Szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

- a) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w formie ciepłego posiłku, na terenie placówek oświatowych, oraz w punktach żywieniowych.
- b) dofinansowanie wydatków, związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży, podopiecznych placówek wsparcia dziennego,
- c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin poprzez kontakt i współpracę z podmiotami świadczącymi usługi medyczne na terenie Gminy Czarny Bór,
- d) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej

2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- a) Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie, poprzez:
 - zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie;
 - poszerzenie wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie;
 - zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych
- b) Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:
 - rozwój działalności zespołu interdyscyplinarnego;
 - rozwój poradnictwa specjalistycznego dla różnych kategorii ofiar;

- c) Dostosowanie istniejącej infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie, poprzez:
 - dostępność do usług świadczonych przez placówki pomocowe osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
- d) Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie, poprzez:
 - rozwój nowych metod wsparcia środowiskowego dla dzieci i młodzieży zagrożonej lub dotkniętej przemocą w rodzinie
 - oferty środowiskowych form działania związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno – zawodowym

3. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, w szczególności poprzez:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy i pielęgniarek świadczących usługi medyczne mieszkańcom.
- b) podejmowanie działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców, poprzez organizowanie i finansowanie ze środków gminy spotkań z fachowcami i terapeutami różnych specjalności
- c) organizowanie porad, szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych służących doskonaleniu systemu współpracy pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się organizowaniem pomocy rodzinom,
- d) umożliwienie i wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych,
- e) pomoc osobom i rodzinom będącym w kryzysie.

4. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez

- a) monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym przez pracowników socjalnych

- b) zachęcanie dzieci z rodzin wieloproblemowych do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego.
 - c) wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dzieci
5. **Zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez:**
- a) profilaktykę, edukację oraz wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych uzależnieniami.
6. **Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych, w szczególności:**
- a) koordynacja działań przez Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży,
 - b) wspieranie i finansowanie edukacji służb społecznych w zakresie wykorzystania metody pracy interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny,
 - c) dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o działania interdyscyplinarne.

IV. Adresaci programu

Rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Czary Bór, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

V. Zasoby

Na terenie Gminy Czarny Bór w budowę lokalnego systemu opieki nad dziećmi i rodzinami wymagającymi wielokierunkowej pomocy do jej realizacji przewiduje się:

- Placówki oświatowe i kulturalne
- Komisariat Policji w Boguszowie Gorcach,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnym Borze,
- Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,

- organizacje pozarządowe,
- parafie.

VI. Realizacja programu

Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Borze. Program realizowany będzie na terenie Gminy Czarny Bór w latach 2019– 2021. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji.. Tak rozumiany program stanowić będzie pełne i kompleksowe ujęcie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

VII. Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Czarny Bór oraz budżetu państwa (programy rządowe).

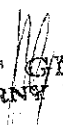
VIII. Monitorowanie Programu

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Borze będzie co roku przedstawiał Wójtowi Gminy informację z realizacji Programu.

UZASADNIENIE

Obowiązek przyjęcia niniejszej uchwały wynika wprost z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i stanowi jedno z wielu zadań jakie powierzone zostały samorządom do realizacji.

Celem Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Czarny Bór jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

WOJT GMINY
CZARNY BÓR
Adam Górecki